

EKONOMSKI VIDIKI MANAGEMENTA

IZPIT

Izpit je sestavljen iz sedmih nalog (skupaj 100 točk). Prve štiri naloge obravnavajo različne vidike ekonomske teorije (vsaka naloga je vredna 15 točk). Naloga 5 se nanaša na primere makroekonomske analize (20 točk), nalogi 6 in 7 pa na primere mikroekonomske analize (20 točk).

IME IN PRIIMEK:

VPISNA ŠTEVILKA:

Koper, oktober 2004

1 Teoretični vidiki povpraševanja (15 točk)

Kaj ponazarja individualna krivulja povpraševanja in kaj tržna krivulja povpraševanja? Pojasnite razliko med tržno in agregatno krivuljo povpraševanja – kako v prvem in kako v drugem primeru pojasnujemo njuno padajočo obliko.

2 Teoretični vidiki tržnih struktur (15 točk)

Pojasnite pojem nepopolne konkurence in ekonomske stroške nepopolne konkurence ter grafično analizirajte pogoj maksimiranja dobička v modelu popolne konkurence v primerjavi z monopolom.

3 Teoretični vidiki povpraševanja po produkcijskih faktorjih (15 točk)

Pojasnite ekonomsko vsebino realne obrestne mere in relativne stopnje donosa ter grafično primerjajte proces oblikovanja tržnega ravnotežja na trgu kapitala na dolgi in kratek rok.

4 Teoretični vidiki agregatnega povpraševanja (15 točk)

Pojasnite ekonomsko vsebino funkcije naložb, narišite njen graf in opišite dejavnike, ki vplivajo na premike krivulje naložb.

5 Empirične naloge iz makroekonomske analize (20 točk)

V spodnji tabeli so podani podatki o nominalnem BDP (N_Y), vrednosti kapitala oziroma o vrednosti osnovnih sredstev (OS), vrednosti investicij (I), o številu zaposlenih (Z) in o verižnih indeksih rast splošne ravni cen (I_p) za obdobje od leta 1999 do leta 2002.

LETO	NY v mio d.e.	OS v mio d.e.	I_p	I v mio d.e.	Z v tisočih	K_p
1999	120,30	1.240,50	120	...	120	?
2000	210,40	1.450,40	130	209,90	125	?
2001	320,50	1.980,60	128	530,20	126	?
2002	340,60	2.100,90	115	120,30	128	?

- Izračunajte verižne KOEFICIENTE DINAMIKE (K_p) splošne ravni cen za vsa leta.
- Izračunajte kumulativni INDEKS rasti splošne ravni cen za obdobje 2000 – 2002.
- Izračunajte kumulativni KOEFICIENT dinamike splošne ravni cen za obdobje 1999 – 2002.
- Kolikšna je bila STOPNJA inflacije od leta 1999 do leta 2000?
- Izračunajte povprečno produktivnost dela za leto 1999.
- Izračunajte povprečno produktivnost kapitala za leto 1999.
- Izračunajte realni BDP leta 2001 v stalnih cenah leta 1999.
- Izračunajte KUMULATIVNI INDEKS rasti nominalnega BDP od leta 1999 do leta 2001?.

6 Empirične naloge iz mikroekonomske analize (8 točk)

6.1 Podana je naslednja matematična specifikacija produkcijske funkcije:

$$TP = \frac{1}{3}L^2 - \frac{1}{5}L^3$$

- Izračunajte funkcijo povprečne produktivnosti dela (APL).
- Izračunajte funkcijo povprečne produktivnosti dela (APL).
- Izračunajte funkcijo mejne produktivnosti dela (MPL).

6.2 Podana je naslednja matematična specifikacija funkcije celotnih stroškov (TC):

$$TC = \frac{1}{5}Q - \frac{1}{6}Q^2 + \frac{1}{3}Q^3$$

- Koliko znašajo fiksni stroški (FC)?
- Izračunajte funkcijo celotnih variabilnih stroškov.
- Izračunajte funkcijo povprečnih stroškov.
- Izračunajte funkcijo povprečnih variabilnih stroškov.
- Izračunajte funkcijo mejnih stroškov.

7 Analiza elastičnosti (12 točk)

V letu 2000 je bilo v železniškem tovornem prometu prepeljanih 1.250.000 ton kmetijskih proizvodov in v cestnem tovornem prometu 200.000 ton. Cena za prevoz ene tone na razdalji enega kilometra je znašala v primeru železniškega tovornega prometa 10.000 d.e. in v primeru cestnega tovornega prometa 5.000 d.e. Stroški zavarovanja prevoza tone blaga so znašali pri železniških prevoznikih 1.000 d.e. za prevožen kilometer in pri cestnih prevoznikih 5.000 d.e. za prevožen kilometer. Do leta 2002 so ostale cene prevozov nespremenjene, spremenili so se pa stroški zavarovanja. V železniškem prometu so se cene povečale s 1.000 d.e. na 2.000 d.e., v cestnem tovornem prometu pa s 5.000 d.e. na 8.000 d.e. V letu 2002 je bilo prepeljanih 1.500.000 ton po železnici in 250.000 ton preko cestnega tovornega prometa.

- Izračunajte cene prevoznih storitev v letu 2000 in 2002 za železnico in cestni tovorni promet.
- Izračunajte cenovno elastičnost povpraševanja po storitvah železniškega in cestnega tovornega prometa.
- Kako se spreminja obseg povpraševanja po storitvah železniškega tovornega prometa v odvisnosti od cen cestnega tovornega prometa (izračunajte križno cenovno elastičnost povpraševanja).
- Podajte širši opisni komentar vseh izračunanih rezultatov.